

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/71/2021
Identifikačné číslo spisu:	3115211774
Dátum vydania rozhodnutia:	30.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:3115211774.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu: R. K., obch. meno: Ludmila Kolářová - Reštaurácia na Kamenci, miesto podnikania: Hlavná 21, 911 05 Trenčín, IČO: 30 026 679, zastúpeného JUDr. Luciou Anovčinovou, advokátkou, so sídlom Ľadová 16, 811 05 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, proti žalovanému: SPP - distribúcia, a. s. so sídlom Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpenému: Advocatur Gémeš, Filipová & Partner AG, advokátska kancelária, so sídlom Städtle 17, Vaduz 9490, Lichtenštajnské kniežatstvo, reg. č.: FL-0002.539.075-9, Registrácia: Amt Für Justiz Fürstentum Liechtenstein Handelsregister vo veci týkajúcej sa organizačnej zložky BOOM & SMART Slovakia, so sídlom Dolná 370/6A, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 53 096 428, o uloženie povinnosti zdržať sa odpojenia odberného miesta a o vzájomnej žalobe o zaplatenie 11.590,59 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín, pod sp. zn. 36Cb/228/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25. novembra 2020, č. k. 8Cob/64/2019 - 400, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 26. mája 2017, č. k. 36Cb/228/2015-156, uložil žalovanému povinnosť zdržať sa odpojenia odberného plynového zariadenia žalobcu na odbernom mieste žalobcu S. XX, C. (T. N. K.) od distribučnej siete zemného plynu z dôvodu nezaplatenia sumy 11.832,95 Eur titulom náhrady škody v zmysle Vyúčtovania škody za odber zemného plynu č. 9000194093 zo dňa 4. marca 2015. Výrokom II. žalobu v časti o určenie, že právo na náhradu škody, ktorá bola žalovaným uplatnená vo Vyúčtovaní škody za odber zemného plynu č. 9000194093 zo dňa 4. marca 2015 v sume 11.832,95 Eur, nevzniklo, zamietol. Výrokom III. vzájomnú žalobu žalovaného o zaplatenie sumy 11.832,95 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 19. marca 2015 do zaplatenia v celom rozsahu zamietol. Výrokom IV. v konaní o žalobe žalobcu súd prvej inštancie žiadnej zo strán sporu náhradu trov konania nepriznal a výrokom V. v konaní

o vzájomnej žalobe žalovaného priznal žalobcovi náhradu 100% trov konania o vzájomnej žalobe.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 28. augusta 2018, č. k. 8Cob/175/2017-226, pripustil späťvzatie vzájomnej žaloby v časti o zaplatenie 242,36 Eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 242,36 Eur od 19. marca 2015 do zaplatenia, rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. v tejto časti zrušil a konanie o vzájomnej žalobe žalovaného v časti o zaplatenie 242,36 Eur s 5,05% úrokom z omeškania ročne zo sumy 242,36 Eur od 19. marca 2015 do zaplatenia zastavil. Vo zvyšnej časti vo výroku III., ktorým bola vzájomná žaloba žalovaného zamietnutá, vo výroku I., ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zdržať sa odpojenia odberného plynového zariadenia žalobcu na odbernom mieste žalobcu S. XX, C. od distribučnej siete zemného plynu a vo výroku V. o nároku žalobcu na náhradu 100% trov konania proti žalovanému v konaní o vzájomnej žalobe žalovaného, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Po vrátení veci bolo uložené súdu prvej inštancie v ďalšom konaní vykonať dokazovanie a zaoberať sa nárokom žalobcu na náhradu skutočne vzniknutej škody a ušlého zisku v dôsledku neoprávneného odberu plynu meraného určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii tak, ako to vyplýva z ust. § 82 ods. 2 zákona o energetike s prihliadnutím na kompenzačnú funkciu inštitútu náhrady škody.

4. Okresný súd Trenčín rozsudkom zo dňa 10. mája 2019, č. k. 36Cb/228/2015-275, žalobu o uloženie povinnosti zdržať sa odpojenia odberného plynového zariadenia žalobcu na odbernom mieste žalobcu S. XX, C. (T. N. K.) od distribučnej siete zemného plynu z dôvodu nezaplatenia sumy 11.832,95 Eur titulom náhrady škody v zmysle Výúčtovania škody za odber zemného plynu č. 9000194093 zo dňa 4. marca 2015 zamietol s tým, že žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 11.590,59 Eur s 5,05% ročným úrokom z omeškania od 19. marca 2015 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom III. súd prvej inštancie priznal žalovanému proti žalobcovi náhradu 100% trov konania o žalobe a o vzájomnej žalobe.

5. Z obsahu spisu vyplynulo, že sa žalobca sa žalobou doručitou na súd prvej inštancie dňa 14. mája 2015 domáhal voči žalovanému určenia, že žalovaným vyúčtovaná škoda, vyúčtovaná č. 9000194093 zo dňa 4. marca 2015 v sume 11.832,95 Eur, je neoprávnená. Z listu „Výúčtovanie škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu zo dňa 25. februára 2015“ vyplýva, že žalovaný požaduje od žalobcu uhradiť údajnú škodu v sume 11.832,95 Eur do 18. marca 2015 s tým, že škoda mala vzniknúť neoprávneným odberom plynu, ku ktorému malo dochádzať na odbernom mieste S. XX, C. (Reštaurácia na Kamenci) v období od 19. marca 2014 do 15. januára 2015.

6. Podstatná argumentácia žalobcu sa týkala toho, že žiadne z ustanovení zákona o energetike nezbavuje žalovaného povinnosti preukázať, že mu vznikla škoda v dôsledku protiprávneho úkonu žalobcu. Nie je zrejmé, aká škoda mala žalovanému vzniknúť porušením plomby meracieho zariadenia, či takéto meracie zariadenie bolo v určitom období nefunkčné alebo bola jeho funkčnosť obmedzená. Tieto skutočnosti nevyplynuli ani zo znaleckého posudku. Z posudku predloženého žalovaným podľa žalobcu nebolo zrejmé, či bol na meradle vykonaný zásah, ktorý by spôsobil nefunkčnosť meradla. Žalovaný nepreukázal, a to ani napriek reklamacii žalobcu, vznik škody. Nepreukázal ani, že by došlo k neoprávnenému odberu. Nepreukázal zodpovednosť žalobcu za uplatnenú škodu spôsobenú údajným neoprávneným odberom plynu, pretože neboli naplnené všetky zákonné predpoklady vzniku zodpovednosti žalobcu za škodu. Nepreukázal ani žiadne porušenie povinnosti žalobcu, teda absentuje protiprávne konanie, ktoré by bolo spôsobilé privodiť škodu.

7. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie okrem iných dôkazov upriamil pozornosť na znalecký posudok č. 98/PL-2015, vyhotovený znalcom, Ing. Petrom Leškom (ďalej len „znalecký posudok“). Zo znaleckého posudku vyplývalo, že na plombách osadených v kryte číselníka sa nachádza označenie „07-M43“. Na základe optického skúmania znalec jednoznačne potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Znalec nezistil poškodenie, ako ani prítomnosť lepiacej hmoty na plombách osadených v kryte číselníka meradla. Na základe zistených skutočností znalec s veľkou pravdepodobnosťou predpokladal, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inými plombami. Znalec optickým skúmaním označení, ktoré boli vytvorené čelustami plombovacích klieští zistil obsahovú zhodu, tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Nezistil poškodenie plomb osadených v kryte číselníka meradla, ani výrazné poškodenie

krytu, ani meradla.

8. Spoločnosť Plynárenská metrológia, s. r. o. v písomnom vyjadrení zo dňa 19. januára 2016 uviedla, že porovnaním fotodokumentácie zo znaleckého posudku č. 98/PL-2015 s raznicami, ktoré sa v roku 2007 používali na označovanie plomb plynomerov je zrejmé, že sa tieto nezhodujú. Odtlačok raznice, nájdený na plynomere Schlumberger Rombach G25, vyr. č. 4027696, rok výroby 1997 tak jednoznačne nie je odtlačkom originálnej raznice používanej v roku 2007 a pri overení plynomera dňa 24. apríla 2007 nemohla byť plomba s takýmto odtlačkom na predmetný plynomer osadená. Pri vizuálnom porovnaní fotografií odtlačkov razníc používaných v roku 2007 a sporného odtlačku raznice na plombe predmetného plynomera súd zistil viditeľný rozdiel v tvare a hrúbke číslic 3 a 4 a v ich umiestnení na odtlačku, pričom na odtlačkoch originálnych razníc boli číslice 3, 4 hrubšie, iné tvarovo a inak umiestnené vo vzťahu k spodnej časti písmena M. Z uvedených skutočností mal súd prvej inštancie za preukázané, že predmetné odtlačky na plombách na plynomeri, demontovanom na odbernom mieste žalobcu, neboli vytvorené originálnymi raznicami, a teda na plynomeri boli porušené overovacie značky na plombách.

9. Súd poznamenal, že mal k dispozícii 6 originálnych razníc, ktorých odtlačky boli preukázané v znaleckom posudku č. 234/2016 vyhotovenom Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline. Vzhľadom k tomu mal okresný súd za preukázané, že na plynomeri Rombach G25, DN50, vyr. č. 4027696, rok výroby 1997 bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, v dôsledku čoho odberom zemného plynu týmto označeným určeným meradlom v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) došlo k neoprávnenému odberu plynu.

10. Napriek tomu, že Ing. Peter Leška nemal ako znalec z odvetvia mechanoskopia oprávnenie na overenie predmetného meradla, súd prvej inštancie bol toho názoru, že ním vyhotovený znalecký posudok je ako dôkaz v konaní potrebné vyhodnotiť, a to samostatne i vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi (§ 191 ods. 1 C.s.p.). Okresný súd pri hodnotení dôkazov, vykonaných vo vzťahu k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii vychádzal aj zo znaleckého posudku ako listiny avšak s tým, že jej vierohodnosť nezodpovedá znaleckému posudku, čo však samo o sebe, aj s prihliadnutím na ostatné dôkazné prostriedky uvedené v bodoch 11-13 odôvodnenia tohto rozsudku. Uvedené však podľa súdu prvej inštancie nemalo za následok, že by takýto dôkaz nemal žiadnu právnu silu. Pri formovaní rozhodnutia súd prvej inštancie zobral do úvahy aj skutočnosť, že na záveroch uvedených v označenom znaleckom posudku znalec, Ing. Peter Leška, trval aj ako svedok vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 26. apríla 2017. V tejto súvislosti okresný súd zdôraznil, že výpoveď svedka predstavuje odlišný dôkazný prostriedok od listiny, ako aj znaleckého posudku. Podľa názoru súdu prvej inštancie, uvedené právne závery nie sú v rozpore s hodnotením znaleckého posudku Ing. Petra Leška vo vzťahu k dokazovaniu porušenia zabezpečenia v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 23. júna 2014, sp. zn. 7C/82/2014, s tým, že je potrebné prihliadnuť na všetky dôkazné prostriedky v uvedených sporoch.

11. Zo znaleckého posudku mal okresný súd za zrejmé, že uvedené meradlo bolo predložené aj Ing. Petrovi Leškovi ako znalcovi, ktorý vyhotovil fotografie predmetných odtlačkov. Za potrebné považoval súd prvej inštancie vziať do úvahy, že pri demontáži uvedeného plynomera bol aj zástupca žalobcu - vedúci, pričom žalovaný netvrdil, ani to nevyplýva z predložených listín, že by zástupca žalobcu vzniesol námietky k zisteniam pracovníkov žalovaného alebo ku skutočnosti, že meradlo malo byť v zapečatenej krabici zaslané na expertízu znalcovi. Znalec Ing. Peter Leška potvrdil v označenom znaleckom posudku, že obal meradla pri jeho doručení znalcovi nebol poškodený. V konaní preto nebola preukázaná neoprávnená manipulácia alebo zásahy do predmetného meradla počas jeho demontáže na odbernom mieste žalobcu a prepravy k znalcovi.

12. Súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov neoprávnene odoberal zemný plyn na odbernom mieste S. XX, C., T. N. K. určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Podľa ust. § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov je žalobca povinný uhradiť žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Spolu so škodou je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť aj ušlý zisk. V rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia okresný súd poukázal na uznesenie Najvyššieho

súdu SR zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, ktoré bolo vydané v obdobnej veci, týkajúcej sa nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu meraného meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii

13. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo medzi stranami sporné, že žalobca odoberal v období od 19. marca 2014 do 15. januára 2015 zemný plyn prostredníctvom distribučnej siete prevádzkovej žalovaným. V spore bolo preukázané, že odber plynu žalobcom bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, v dôsledku čoho išlo, podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike, o neoprávnený odber. Žalovaný si v spore uplatnil skutočnú škodu v sume 11.590,59 Eur. Vzhľadom k tomu, že odber plynu žalobca realizoval prostredníctvom meradla, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej siete vznikla škoda, keďže došlo k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalobcom. Presné množstvo žalobcom odobratého plynu v danom období nebolo možné určiť, keďže nebolo možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba. Právne relevantným pre určenie množstva skutočne odobratého plynu žalobcom v tomto prípade nemohol byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované.

14. Vzhľadom k tomu, že nebolo možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý by neodporoval zákonom, vychádzal súd prvej inštancie pri určení výšky skutočne odobratého plynu z metodiky upravenej vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), ktorá zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.

15. Z Výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom zo dňa 19. januára 2015 v období od 19. marca 2014 do 15. januára 2015 bolo súdu prvej inštancie zrejmé, že žalovaný pri vyčíslení škody v sume 11.550,59 Eur, v zmysle vyhlášky, vychádzal z elektrických spotrebičov nachádzajúcich sa v priestoroch prevádzky žalobcu: 3 ks plynová stolička, 1 plynový gril, 1 sporák priem. - 2 horáky, 1 sporák komb. Mora, 2 ohr. TUV Junkers, 4 gamatky Lampart, 1 gamatky Karma 2,3 kW, 1 gamatky Karma 3,3 KW, s celkovou spotrebou spotrebičov 9,47 m³/hod..

16. Celkový počet prevádzkových hodín bol žalovaným zistený 2.712,50, pričom vychádzal z prevádzkových hodín žalobcu 12,5 hod. denne, pondelok až piatok. Žalobca trval na tom, že prevádzkové hodiny neboli žalovaným určené správne, ktoré tvrdenie však v spore nepreukázal. Na preukázanie svojho tvrdenia žalobca predložil súdu printScreen internetovej stránky žalobcu z 15. apríla 2015, na ktorom boli uvedené otváracie hodiny T. N. K., a to pondelok až piatok od 09:30 hod. do 14:00 hod.. Uvedený dôkaz, však podľa názoru okresného súdu, nepostačoval na preukázanie uvedeného tvrdenia žalobcu, keďže potvrdzuje iba otváracie hodiny T. N. K., a nie prevádzkové hodiny v kuchyni, jedálni a pohostinstve žalobcu. Naopak žalovaný predložil súdu fotografiu otváracích hodín Reštaurácie na Kamenci, zverejnených na vstupe do prevádzky žalobcu, z ktorej je zrejmá otváracia doba pondelok až piatok od 09:30 hod. do 22:00 hod.

17. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam mal súd prvej inštancie za to, že skutočná škoda žalovaného spôsobená neoprávneným odberom plynu zo strany žalobcu v zmysle vyhlášky, predstavovala sumu 11.590,59 Eur (z toho 40,- Eur náklady na vypracovanie posudku na meradlo). Na základe uvedených skutočností, v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/, ods. 2, 3 zákona o energetike, zaviazal súd prvej inštancie žalobcu na náhradu škody, spôsobenej žalovanému neoprávneným odberom plynu, v sume 11.590,59 Eur. S prihliadnutím ku skutočnosti, že žalobca je s náhradou škody vo výške 11.590,59 Eur v omeškaní, v súlade s ust. § 369 ods. 2 Obchodného zákonníka, zaviazal žalovaného i na zaplatenie úroku z omeškania 5,05% ročne zo sumy 11.590,59 Eur od 19. marca 2015 do zaplatenia.

18. K tvrdeniu žalobcu, že žalovaným uplatnená náhrada škody vykazuje všetky znaky sankcie postihu za tvrdený neoprávnený odber, nie znaky reparácie spôsobenej škody, okresný súd uviedol, že predmetné tvrdenie žalobcu nepreukázal. Žalobca poukazoval na to, že priemerná ročná spotreba za obdobie posledných troch rokov pred vznikom škody bola 46 634 kWh, pričom žalovaný vo svojom Výpočte škody vychádzal z celkovej spotreby 275.933,782 kWh, čo je takmer šesťnásobok priemernej ročnej spotreby žalobcu, a teda je zrejmé, že žalovaným vypočítané množstvo zemného plynu nemohol v žiadnom prípade žalobca spotrebovať. Napriek uvedeným číselným údajom súd prvej inštancie nemal za preukázaný sankčný charakter žalobou uplatnenej náhrady škody, keďže v spore neboli zdôvodnené, ani

preukázané podmienky (el. spotrebiče a prevádzkové hodiny žalobcu), za ktorých bola dosiahnutá žalobcom uvedená priemerná ročná spotreba plynu, a teda ich nebolo možné porovnať s podmienkami zistenými na mieste samom dňa 16. januára 2015 a posúdiť, či boli rovnaké. Dôraz súd prvej inštancie kládol na to, že výpočet žalovanej škody vychádzal z reálne zisteného množstva el. spotrebičov a otváracích hodín v prevádzke žalobcu.

19. V spore nemal súd prvej inštancie za preukázané tvrdenie žalobcu, že by si žalovaný vo vzťahu k predchádzaniu vzniku žalovanej škody preventívnu, zákonnú povinnosť (§ 415 Občianskeho zákonníka) nesplnil, a to tým, že by ihneď po zistení poškodenia plynomeru dňa 5. septembra 2014 nekonal, nevyrozumel o tom žalobcu a neodstránil závadný stav, pričom konal až po viac ako 4 mesiacoch od tohto zistenia, teda až 16. januára 2015. V spore nebolo podľa okresného súdu preukázané ani, že by žalovaný poškodenie predmetného plynomeru zistil už 5. septembra 2014. Napriek tomu, že žalovaný v liste zo dňa 25. februára 2015 uviedol, že dňa 5. septembra 2014 jeho pracovníci zistili poškodenie plynomeru na predmetnom odbernom mieste, zo Zápisu zo dňa 16. januára 2015 a výpovede svedka vyplývalo, že kontrola odberného miesta žalobcu bola vykonaná v dňoch 15. januára 2015 a 16. januára 2015, kedy pracovníci žalovaného nadobudli podozrenie o poškodení predmetného plynomeru. Z uvedeného vyplýva, že v liste žalovaného zo dňa 25. februára 2015 bol mylne uvedený dátum 5. septembra 2014 namiesto správneho dátumu 15. januára 2015. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie skonštatoval, že v spore nebola preukázaná všeobecná zodpovednosť žalovaného za žalovanú škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

20. V časti o uloženie povinnosti zdržať sa odpojenia odberného plynového zariadenia žalobcu na odbernom mieste žalobcu S. XX, C. (T. N. K.) od distribučnej siete zemného plynu z dôvodu nezaplatenia sumy 11.832,95 Eur titulom náhrady škody v zmysle Výúčtovania škody za odber zemného plynu č. 9000194093 zo dňa 4. marca 2015, súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu, že na odbernom mieste žalobcu bol preukázaný neoprávnený odber plynu a žalobca žalovanú škodu v sume 11.590,59 Eur, spôsobenú neoprávneným odberom plynu, v zmysle bodu 9.1.1. Technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete, žalovanému neuhradil. Na doplnenie súd prvej inštancie poznamenal, že podmienky odpojenia odberateľa od distribučnej siete boli súčasťou Technických podmienok v súlade s § 19 ods. 2 písm. h/ zákona o energetike. Podľa § 64 ods. 2 písm. e/, g/ zákona č. 656/2004 Z. z. o energetike v znení neskorších predpisov, prevádzkovateľ distribučnej siete má právo obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu v nevyhnutnom rozsahu a na nevyhnutný čas v prípade nedodržania zmluvných podmienok za distribúciu plynu alebo neoprávneného odberu plynu.

21. Súd prvej inštancie nezistil rozpor vzájomnej žaloby, príp. uplatnenia práva žalovaného (v prípade splnenia zákonom stanovených podmienok, na odpojenie odberného miesta v dôsledku neuhradenej náhrady škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu) so zásadami poctivého obchodného styku alebo dobrými mravmi. Práva a povinnosti dodávateľa a odberateľa plynu i prevádzkovateľa distribučnej siete upravoval v období, za ktoré si žalovaný vzájomnou žalobou uplatnil náhradu škody, zákon o energetike v znení účinnom do 31. augusta 2012. Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d/ tohto zákona o energetike obsahuje definíciu neoprávneného odberu a ods. 2 právne dôsledky v súvislosti s neoprávneným odberom, t.j. povinnosť takéhoto odberateľa uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu, ak vznikla. V prípade, že v súdnom konaní sú skutočne preukázané všetky znaky zodpovednosti za škodu, t.j. existencia protiprávneho úkonu (neoprávnený odber), škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou, nie je žiaden dôvod pre neuloženie povinnosti škodu nahradiť. V tejto súvislosti okresný súd poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. októbra 2009, sp. zn. 6Cdo/76/2010.

22. S prihliadnutím k tomu, že žalovaný mal v konaní neúspech len v pomerne nepatrnej časti, a to ohľadne sumy 242,36 Eur, v ktorej bolo konanie zastavené v dôsledku čiastočného späťvzatia vzájomnej žaloby, súd prvej inštancie žalovanému v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. priznal proti žalobcovi náhradu 100% trov konania o žalobe a o vzájomnej žalobe.

23. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 25. novembra 2020, č.k. 8Cob/64/2019-400, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania o žalobe a o vzájomnej žalobe v rozsahu 100%.

24. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán sporu, dôkazy vyhodnotil

správne, v súlade so zásadami obsiahnutými v ust. § 191 C.s.p., zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil riadne a v súlade s požiadavkami § 220 ods. 2 C.s.p.

25. Za podstatné odvolacie tvrdenia žalobcu považoval odvolací súd jeho argumentáciu, že rozsudok súdu prvej inštancie nespĺňa náležitosti ust. § 220 ods. 2 C.s.p. a nie je riadne odôvodnený. Ďalej žalobca vytýkal súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo dostatočným spôsobom preukázané poškodenie plomby plynomeru, že sa odklonil od právnych záverov iných súdov, vrátane rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, že vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru o naplnení zákonných predpokladov vzniku jej zodpovednosti za škodu a žalovanému priznal nárok podľa vyhlášky, a nie podľa stavu plynomeru, ak už dospel k záveru, že poškodenie plomby plynomeru bolo preukázané. Žalobca rovnako namietol tiež, že žalovaný nie je oprávnený odpojiť jeho odberné plynové zariadenie od distribučnej siete zemného plynu. Uvedené odvolacie dôvody nepovažoval odvolací súd za opodstatnené.

26. Odvolací súd zdôraznil, že sa súd prvej inštancie náležitým spôsobom vysporiadala s vykonanými dôkazmi - so znaleckým posudkom vyhotoveným znalcom, Ing. Petrom Leškom, s písomným vyjadrením spoločnosti Plynárenská metrológia s. r. o. zo dňa 19. januára 2016, s obsahom znaleckého posudku č. 234/2016 vyhotoveného Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline ako aj s obsahom montážneho listu meradla č. 1200047302, so zápisom žalovaného zo dňa 16. januára 2015 o vykonaní kontroly odberného miesta žalobcu a výmene meradla a s výpoveďou Ing. Petra Leška, keď tieto vyhodnotil nielen samostatne, ale aj vo vzájomných súvislostiach a logicky vysvetlil ako na ich základe dospel k záveru o tom, že na meradle Rombach G25, výr. č. 4027696, rok výroby 1997, ktoré bolo dňa 16. januára 2015 demontované na odbernom mieste žalobcu, bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

27. Odvolací súd k námietke žalobcu týkajúcej sa osoby znalca Ing. Petra Leška a jeho odbornú spôsobilosť, považoval za potrebné zdôrazniť, že Ing. Peter Leška je znalec riadne zapísaný v príslušnom zozname pre odbor kriminalistika a odvetvie mechanoskopia, preto akékoľvek úvahy žalobcu o tom, že Ing. Peter Leška nebol spôsobilý posúdiť mechanické poškodenie plomby, posúdil ako neopodstatnené. Pokiaľ žalobca argumentoval tým, že súčasťou posudku vyhotoveného Ing. Petrom Leškom nebol zvukovoobrazový záznam, čo spochybňuje vierohodnosť zistení znalca, túto námietku vyhodnotil odvolací súd ako ničím nepodloženú najmä s prihliadnutím na ostatné vykonané dôkazy. Odvolací súd poukázal na odseky 18 až 21 odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých prvoinštančný súd podrobne objasnil, na základe čoho vyvodil záver o zodpovednosti žalobcu za škodu vzniknutú žalovanému neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste žalobcu určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii s poukazom na ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených vyhodnotil argumentáciu žalobcu, ktorou sa snažil spochybniť dôkazy predložené žalovaným s cieľom dokázať, že žalovaný i napriek vyššie označeným dôkazom nepreukázal poškodenie meradla, ako účelovú a ničím nepodloženú.

28. S názorom žalobcu, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018 nie je pre predmetnú vec právne záväzná, pretože sa týkalo iného sporu a nebolo zverejnené v Zbierke stanovísk, sa odvolací súd nestotožnil. Naopak poukázal na skutočnosť, že v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. 5/2019 vo veciach obchodnoprávných bolo pod č. 45 zverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, v zmysle záverov ktorého pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom. Odvolací súd upozornil, že skutkový a právny stav uvedenej veci korešponduje so skutkovým a právnym stavom v predmetnom spore a je zhodný so závermi súdu prvej inštancie.

29. Vzhľadom na vykonané dokazovanie mal odvolací súd nepochybne za preukázané, že zo strany žalobcu došlo k neoprávnenému odberu plynu, súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru o nedôvodnosti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa odpojenia jeho plynového zariadenia na jeho odbernom mieste od distribučnej siete zemného plynu a o dôvodnosti nároku žalovaného na náhradu škody za obdobie neoprávneného odberu plynu od 19. marca 2014 do 15. januára 2015 na základe výpočtu stanoveného vyhláškou. Odvolací súd v zhode so záverom

prvoinštančného súdu vyslovil názor, že právo prevádzkovateľa distribučnej siete obmedziť alebo prerušiť distribúciu plynu v prípade neoprávneného odberu plynu nepredstavuje rozpor s dobrými mravmi, ani rozpor s poctivým obchodným stykom a ani diskrimináciu odberateľa dopúšťajúceho sa neoprávneného odberu plynu. Naopak predstavuje recipročný postup distribútora zemného plynu za situácie, keď odberateľ preukázateľne poruší svoje povinnosti pri odbere plynu. V súvislosti s výpočtom náhrady škody, odvolací súd odkázal na odseky 25 a 26 napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie podrobne uviedol, z akých podkladov vychádzal pri určení výšky škody, a z akých dôvodov neakceptoval námietky žalobcu proti vyčísleniu škody.

30. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd uzavrel, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a táto vecná správnosť predstavuje správnu aplikáciu a interpretáciu právnych noriem na základe správne a dostatočne zisteného skutkového stavu. Odvolací súd v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie a na jeho právne posúdenie. Žalobca v odvolaní proti napadnutému rozsudku neuviedol žiadne také skutočnosti, ktoré by neprezentoval v konaní pred súdom prvej inštancie a s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal a ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu. Žalobcom uplatnené podstatné odvolacie tvrdenia, totožné s tými, ktoré uviedol už v konaní pred súdom prvej inštancie, podľa názoru odvolacieho súdu nemali oporu vo vykonanom dokazovaní a v právnom posúdení veci prvoinštančným súdom, preto odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p. s tým, že sa v celom rozsahu stožnil s jeho odôvodnením a v podrobnostiach naň odkázal.

31. O trovách konania rozhodol odvolací súd na základe ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100% vzhľadom na plný úspech žalovaného v odvolacom konaní.

32. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C.s.p.) a jedná sa o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.).

33. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje dovolateľ za nepresvedčivý, nedostatočne odôvodnený, absentuje vyhodnotenie, z ktorých dôkazov súd vychádzal a akými úvahami sa pri vyhodnocovaní dôkazov riadil. Nezaoberal sa tým, že žalovaný nepreukázal základnú požiadavku a to, že u žalovaného nastúpila objektívna zodpovednosť. Nedostatok odôvodnenia mal spočívať aj v chýbajúcom preukázaní vzniku škody na strane žalovaného. Súčasne podľa dovolateľa odvolací súd nevyhodnotil námietky žalobcu k znaleckému posudku a osobe znalca, pričom nereflektoval ani na absenciu zvukovoobrazového záznamu, na ktorom by bolo zachytené vyťahovanie plomby. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolacieho rovnako chýbalo vysporiadanie sa s námietkami ohľadom výšky škody, keď žalovaným fakturovaná suma má všetky znaky sankcie, a nie reparácie škody. Rovnako sa odvolací súd v rozsudku nevysporiadal ani s tým, že súd prvej inštancie sa neriadil jeho pokynom a nezaujal stanovisko k samotnej výške škody s ohľadom na jej proporcionalitu medzi nárokom žalovaného na kompenzáciu za neoprávnený odber a právom na ochranu majetku údajného neoprávneného odberateľa pred neprimeranými nárokmi žalovaného.

34. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu ani rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa dovolateľa nie sú jasné a nedávajú zrozumiteľné odpovede na sporné otázky. Odvolací súd nereflektoval na námietky žalobcu, v zmysle ktorých žalovaný nepreukázal, aké overovacie značky boli namontované na plynomer, a aké boli demontované. Súd mal k dispozícii len nedatovanú fotografiu razníc a nedatovanú fotografiu odtlačkov razníc, ktoré boli predložené žalovaným. Ani na pojednávaniach neboli predložené originály razníc. Žalovaný nepredložil žiadnu dokumentáciu k namontovanej overovacej značke. Dovolateľ vytýkal odvolaciemu súdu, že tento nevyhodnotil námietky žalobcu smerom k znaleckému posudku. Táto argumentácia spočívala v tom, že znalcovi nebola zo strany žalovaného predložená dokumentácia k namontovanej overovacej značke, ani originály razníc. Argumentácia žalobcu vo vzťahu k znaleckému posudku, ktorý vychádza z neúplných, neobjektívnych, neverifikovateľných podkladov, nedatovaných fotografií odtlačkov razníc dodaných žalovaným, bez uvedenia, kto a kedy ich vyhotovil, ako aj z plomby na meradle dodanej žalovaným, bez zdokladovania, aká plomba mala byť na danom

plynomere namontovaná, zostala podľa žalobcu rovnako bez povšimnutia odvolacieho súdu. Tiež nebolo súdom vyhodnotené, prečo ak existuje najmenej šesť rozdiel, znalec porovnával len jeden odtlačok raznice, a nie všetky dostupné.

35. Dovolateľ trval na tom, že znalecký posudok je potrebné hodnotiť rovnako dôsledne, ako každý iný dôkaz s tým, že ani tento a priori nepožíva väčšiu dôkaznú silu a musí byť preto podrobený všestrannej preverke nielen z hľadiska právnej korektnosti, ale aj vecnej správnosti. Hodnotiť je potrebné celý proces utvárania znaleckého dôkazu, vrátane prípravy znaleckého skúmania, zabezpečenia podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosť metód použitých znalcom a spôsob vyvodzovania jeho záverov. Dovolateľ apeloval na to, že metodológia znaleckých dokazovaní vyžaduje kriticky hodnotiť úplnosť a bezvadnosť podkladových materiálov, ktoré znalec podrobuje svojmu skúmaniu.

36. Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu videl dovolateľ aj vo vzťahu k ním vznesenej námietke týkajúcej sa osoby znalca Ing. Petra Leška, ktorý dlhodobo spolupracuje so žalovaným a vyhotovuje pre neho znalecké posudky. Dovolateľ je toho názoru, že znalec je od svojho klienta - žalovaného, ekonomicky závislý, v dôsledku čoho má dovolateľ pochybnosť o objektívnosti znaleckého posudku (vypracovanom nezávislým a nestranným znalcom).

37. Podľa dovolateľa v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu absentuje vysporiadanie sa s námietkou ohľadom chýbajúceho zvukovoobrazového záznamu, na ktorom by bolo zachytené vyťahovanie plomby, na základe čoho by bolo možné znalecký posudok aspoň čiastočne overiť iným znalcom. Okrem vyššie uvedených nedostatkov odôvodnenia napadnutého rozhodnutia dovolateľ poukázal aj na chýbajúcu argumentáciu odvolacieho súdu k výške škody s tým, že fakturovaná suma má všetky znaky sankcie, a nie reparácie škody. Otázkou výšky škody a jej moderáciou sa nezaoberal ani súd prvej inštancie, ani súd odvolací v konečnom rozhodnutí, hoci v zrušujúcom uznesení odvolací súd uložil takúto povinnosť súdu prvej inštancie.

38. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolateľ uviedol, že výpočet škody uplatnený žalovaným vykazuje všetky znaky sankcie, resp. postihu, za tvrdý neoprávnený odber, nie znaky reparácie spôsobenej škody. Vyhláška, ktorá ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, podľa názoru žalobcu porušuje rovnosť vlastníckeho práva, kde výpočet stanovený vyhláškou je vo viacerých kritériách veľmi vzdialený skutočnej škode. Dovolateľ poukázal na uznesenie Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 1. apríla 2014, sp. zn. PL. ÚS 29/13, ktorý v obdobnom prípade konštatoval vykonávaciu vyhlášku ohľadom výpočtu škody pri neoprávnenom odbere elektriny ako ústavne nekonformnú.

39. Dovolateľ má za to, že v praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená otázka výpočtu škody podľa vykonávacieho predpisu, otázka proporcionality medzi nárokom za kompenzáciu za neoprávnený odber zemného plynu a právom na ochranu majetku neoprávneného odberateľa pred neprimeranými nárokmi distribučnej spoločnosti. Z nálezu Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11. augusta 2015, sp. zn. I. ÚS 668/2015, podľa dovolateľa vyplýva, že ak tento vykonávací predpis prinesie celkom disproporcionálne výsledky vzhľadom k predchádzajúcej spotrebe v danom mieste, nemožno vykonávací predpis aplikovať mechanicky, pričom bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno o tom, že výška náhrady škody vypočítaná podľa vykonávacieho predpisu je neprimeraným zásahom do práv škodcu, je na škodcovi.

40. Argumentácia dovolateľa spočívala v tom, že vo výpočte škody uviedol žalovaný spotrebu viac ako šesťnásobne vyššiu ako bolo určené meradlom (pričom spotreba v predchádzajúcich obdobiach bola obdobná ako v predmetnom období - vid' Stanovisko žalobcu zo dňa 21. novembra 2016), a teda je zrejmé, že žalovaným vypočítané množstvo zemného plynu nemohol v žiadnom prípade žalobca spotrebovať. Dovolateľ trvá na tom, že vyhláška porušuje rovnosť vlastníckeho práva, kde výpočet stanovený vyhláškou je vo viacerých kritériách veľmi vzdialený škode skutočnej, kedy tento výpočet treba označiť za sankciu, nie za reparáciu možnej škody.

41. Žalovaný mohol pri výpočte škody (ak by žalovanému škoda vznikla, pričom žalobca má za to, že vznik škody nebol bez akýchkoľvek pochybností preukázaný) vychádzať z údajov, ktoré reálne plynomer odmeral, a ktoré možno považovať za objektívne, keďže spotreba plynu bola približne rovnaká aj v predchádzajúcom období, nakoľko vyhlášku možno aplikovať len v prípade nemožnosti vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu, čo v tomto prípade nie je naplnené. Dovolateľ kládol dôraz na disproporčnosť takto stanovenej výšky škody žalovaným a aplikáciu vyhlášky považuje za neprimeraný

zásah do jeho práv, keďže je mnohonásobne vyššia, ako platby za odber plynu v predchádzajúcich porovnateľných obdobiach. To znamená, že je na žalovanom, aby preukázal, že ním požadovaná výška škody je zodpovedajúca a plní kompenzačnú funkciu, čo žalovaný nepreukázal. V závere dovolania žalobca navrhol dovolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

42. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Žalovaný dovolanie žalobcu kvalifikoval ako tzv. „skryté odvolanie“ a skonštatoval jeho neprípustnosť. Po zohľadnení dovolania žalovaný uviedol, že žalobca v ňom nevymedzil žiadne fundamentálne pochybenia súdu prvej inštancie ani odvolacieho súdu, ktoré by mali byť prítomné v napadnutých rozhodnutiach. Argumenty dovolateľa považuje žalovaný v podstatnej časti za tvrdenia prezentované počas celého konania pred súdom prvej inštancie a v odvolaní. Z dovolania je zrejmý nesúhlas žalobcu so závermi konštatovanými konajúcimi súdmi.

43. Žalovaný nemá za to, že by sa odvolací súd dopustil fundamentálnych pochybení. Napadnutý rozsudok odvolacieho súdu za aplikácie ust. § 387 ods. 2 C.s.p. spĺňa podľa žalovaného všetky zákonné požiadavky na spravodlivosť a odôvodnenie rozsudku. Dovolateľom namietaná údajná nepresvedčivosť, nedostatočná odôvodnenosť spočívajúca v údajnom nevysporiadaní sa s odvolacími námietkami v rozhodnutí odvolacieho súdu, čím de facto namieta odôvodnenosť ním napádaného súdneho rozhodnutia, len samo o sebe bez ďalšieho nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p., tzn. ani vadu zmätočnosti. To, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa nemožno považovať za naplnenie dovolacieho dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ C.s.p..

44. Neprípustnosť dovolania žalovaný videl aj v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., pretože otázkou spôsobu výpočtu množstva odobratého zemného plynu v rozhodnom období, teda otázkou určenia výšky škody, sa dovolací súd zaoberal vo viacerých svojich rozhodnutiach a rozhodovacia prax je v tejto otázke jednotná. Tu považoval žalovaný za potrebné dať do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. júna 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2019, uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. mája 2020, sp. zn. 5Obdo/76/2019.

45. Týmto považuje žalovaný otázku určenia výšky škody pri neoprávnenom odbere plynu v ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho za vyriešenú. Najvyšší súd SR jednoznačne zastáva názor, že pokiaľ nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, Vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len ako „vyhláška“), ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu.

46. K otázke proporcionality určenia výšky škody a práva na ochranu majetku neoprávneného odberateľa pred neprimeranými nárokmi distribučnej spoločnosti, žalovaný poukázal na to, že Najvyšší súd SR uzavrel, že jediný prípustný možný spôsob výpočtu škody pri neoprávnenom odbere plynu v zmysle ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike je výpočet škody na základe vyhlášky a takýto výpočet škody nijakým spôsobom nespochybnil. Inými slovami, Najvyšší súd SR nemá o spôsobe výpočtu škody na základe vyhlášky pochybnosti a takýto spôsob výpočtu škody považuje za správny.

47. Na doplnenie žalovaný vo vzťahu k vyhláške uviedol, že je platným a účinným všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý rešpektujúc prezumpciu ústavnosti je potrebné aplikovať v ustanovenom rozsahu a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon č. 251/2012 Z. z., nakoľko doposiaľ nebol podrobený ústavnému prieskumu. V zmysle čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sú sudcovia pri rozhodovaní viazaní Ústavou SR, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Sú teda viazaní aj čl. 152 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého o neplatnosti právnych predpisov rozhoduje Ústavný súd SR na návrh osôb uvedených v čl. 130 Ústavy SR. Z čl. 152 Ústavy SR vyplýva prezumpcia ústavnosti, t. j. domnienka o ústavnosti všeobecne záväzného právneho predpisu s Ústavou SR (Uznesenie Ústavného súdu z 23. augusta 1995, sp. zn. I. ÚS 47/95). Táto domnienka je vyvrátiteľná, platí dovtedy, kým ju Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí nevyvráti (Nález Ústavného súdu SR zo 6. októbra 1994, sp. zn.

PL. ÚS 8/94). Nakoľko Ústavný súd SR nerozhodol o nesúlade vyhlášky, platí prezumpcia jej ústavnosti, teda súladu s Ústavou SR.

48. K vyjadreniu žalovaného k dovolaniu žalobca zaslal svoje stanovisko. V rámci tohto stanoviska dovolateľ zotrval na argumentácii obsiahnutej v dovolaní, ako aj na dovolacích dôvodoch v ňom uvedených. Dovolanie považuje žalobca za prípustné s tým, že vymedzenie dovolacích dôvodov je riadne odôvodnené, a preto nie je dôvod na odmietnutie alebo zamietnutie dovolania. V rámci tohto stanoviska dovolateľ upriamil pozornosť na nález Ústavného súdu SR zo dňa 9. marca 2021, č. k. III. ÚS 114/2020-81, kde bola riešená obdobná situácia a bolo skonštatované porušenie základného práva na súdnu ochranu základného práva vlastníť majetok a práva na spravodlivé súdne konanie. Podstatou uvedeného nálezu, ktorý považuje dovolateľ za plne aplikovateľný na prejednávany skutkový stav, bolo podľa dovolateľa, že „rozhodne treba trvať na preukázaní zákonom predpokladaných podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu ako aj jeho rozsah“. Ústavný súd SR v náleze uvádza, že „pokiaľ nie je možné na základe preukázaného dôkazného stavu skutkovo ustáliť množstvo odobratého plynu, nie je na mieste aplikovať ust. § 82 ods. 3 a 4 zákona o energetike o náhradnom spôsobe určenia výšky škody (či už podľa vyhlášky alebo typového diagramu dodávky), ktorých aplikácia prichádza do úvahy iba v prípade nemožnosti vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov“.

49. K stanovisku žalobcu sa žalovaný nevyjadril.

50. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalobca v súlade s ust. § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť (ust. § 447 písm. c/ f/ C.s.p.).

51. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

52. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

53. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

54. V zmysle ust. § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

55. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie

prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

56. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

57. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

58. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

59. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

60. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p. v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

61. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

62. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

63. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

64. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

65. Z obsahu dovolania je zjavné, že dovolateľ vytýkal rozhodnutiu odvolacieho súdu nepresvedčivosť,

nedostatočné odôvodnenie, absenciu vyhodnotenia, z ktorých dôkazov súd vychádzal, a akými úvahami sa pri vyhodnocovaní dôkazov riadil. Objektívna zodpovednosť žalobcu nebola zo strany žalovaného preukázaná, konkrétne zákonom vyžadované predpoklady, s čím sa odvolací súd nezaoberal. Rovnako sa odvolací súd nevysporiadal s otázkou vzniku škody na strane žalovaného. V rámci nedostatočného odôvodnenia dovolateľ poukázal na to, že sa odvolací súd nezaoberal s jeho námietkami vťahujúcimi sa k znaleckému posudku, k osobe znalca ako ekonomicky závislej osoby od žalovaného (klienta zadávajúceho vyhotovenie znaleckých posudkov), k absencii zvukovoobrazového záznamu, na ktorom by bolo zachytené vyťahovanie plomby, námietkami k výške škody a tým, že fakturovaná suma má všetky znaky sankcie, a nie reparácie škody. Ďalej sa odvolací súd v rozsudku nevysporiadal ani s tým, že sa súd prvej inštancie neriadil jeho pokynom, keď nezaujal stanovisko k samotnej výške škody s ohľadom na jej proporcionalitu medzi nárokom žalovaného na kompenzáciu za neoprávnený odber a právom na ochranu majetku údajného neoprávneného odberateľa pred neprimeranými nárokmi žalovaného.

66. Dovolateľ apeloval na to, že žalovaný v konaní nepreukázal, aké overovacie značky boli namontované na plynomer, a aké boli demontované. Súd mal k dispozícii len nedatovanú fotografiu razníc a nedatovanú fotografiu odtlačkov razníc, ktoré boli predložené žalovaným. Ani na pojednávaniach neboli predložené originály razníc. Žalovaný nepredložil žiadnu dokumentáciu k namontovanej overovacej značke. Odvolací súd sa nezaoberal tým, že znalecký posudok vychádza neúplných a neobjektívnych, neverifikovateľných podkladov nedatovaných fotografií odtlačkov razníc dodaných žalovaným, bez uvedenia, kto a kedy ich vyhotovil a z plomby na meradle dodanej žalovaným, bez zdokladovania, aká plomba mala byť na danom plynomere namontovaná.

67. Dovolací súd pripomína, že už podľa predchádzajúcej právnej úpravy nebolo dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení strany sporu (a zakladajúcim prípustnosť dovolania), nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov, alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (R37/1993, R125/1999, R42/1993). Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 dospel k záveru, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov nie je uvedené medzi prípustnými dôvodmi dovolania, ktoré sú vymedzené v § 241 ods. 1 písm. a/ až c/ O.s.p. Pre tento záver svedčí aj § 243a ods. 2 druhá veta O.s.p., ktorý upravuje, že dovolací súd nevykonáva dokazovanie (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 7. novembra 2013, sp. zn. 5Cdo/275/2013). Nová právna úprava na podstate uvedeného nič nezmenila.

68. Podľa § 185 ods. 1 C.s.p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo (§ 191 ods. 1 C.s.p.).

69. Pri uplatnení zásady voľného hodnotenia dôkazov súd v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi, ako má z hľadiska pravdivosti, ten-ktorý dôkaz hodnotiť.

Iba výnimočne zákon súdu ukladá určité obmedzenie pri hodnotení dôkazov (napr. § 192, § 193, § 205 C.s.p.).

70. Ťažisko dokazovania je v konaní na súde prvej inštancie; skutkové závery tohto súdu je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom môže vykonávať dokazovanie (§ 384 C.s.p.).

71. Súd rozhodujúci o dovolaní nepreskúma správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to už len z toho dôvodu, že v konaní o tomto opravnom prostriedku nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy; na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu totiž nemá možnosť dôkazy sám vykonávať (§ 442 C.s.p.).

72. Keď Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže vykonávať dokazovanie, tak nemôže iba na základe súdnych spisov preskúmať správnosť hodnotenia dôkazov súdom, lebo si nemôže pre svoje rozhodnutie zabezpečiť rovnaké podklady a predpoklady doplnením alebo zopakovaním dokazovania, aké mal súd, ktorý dôkazy hodnotil. Vzhľadom na argumentáciu dovolateľa dovolací súd upriamil pozornosť na rozhodnutie súdu prvej inštancie.

73. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že mal z vykonaného dokazovania za

preukázané, že predmetné odtlačky na plombách na plynomeri, demontovanom na odbernom mieste žalobcu, neboli vytvorené originálnymi raznicami, a teda na plynomeri boli porušené overovacie značky na plombách. Rovnako mal súd prvej inštancie za preukázané, že na plynomeri Rombach G25, DN50, výr. č. 4027696, rok výroby 1997, bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, v dôsledku čoho odberom zemného plynu týmto označeným určeným meradlom v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike došlo k neoprávnenému odberu plynu.

74. Napriek tomu, že znalecký posudok vyhotovila podľa súdu prvej inštancie osoba, ktorá nebola oprávnená na overenie meradla, okresný súd považoval za potrebné aj takýto dôkaz v konaní vyhodnotiť, a to samostatne i vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi. Svedka, J.. W. R., súd prvej inštancie považoval za odborne spôsobilú osobu na porovnanie zistených a originálnych odtlačkov razníc na plombách, nakoľko išlo o také rozdiely, ktoré sú zistiteľné aj vizuálne a v konaní boli preukázané i predloženými fotografiami odtlačkov razníc. Súd prvej inštancie zdôraznil, že pokiaľ by bol v konaní predložený posudok Slovenského metrologického ústavu, určenej organizácie alebo autorizovanej osoby, takýto dôkaz by sám o sebe postačoval na preukázanie porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na určenom meradle, čo však nevylučuje preukázanie stavu meradla aj inými dôkazmi tak, ako sa to stalo v tomto spore.

75. Poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii zistené na meradle Rombach G25, výr. č. 4027696, rok výroby 1997, ktoré bolo dňa 16. januára 2015 demontované na odbernom mieste žalobcu, mal súd prvej inštancie za preukázané aj s poukazom na fotografie plynomera z miesta samého, zhotovené pracovníkmi žalovaného. Súd prvej inštancie zoberal do úvahy aj to, že pri demontáži uvedeného plynomera bol aj zástupca žalobcu - vedúci, ktorý nevzniesol námietky k zisteniam pracovníkov žalovaného alebo ku skutočnosti, že meradlo malo byť v zapečatenej krabici zaslané na expertízu znalcom. Znalec, Ing. Peter Leška, potvrdil v znaleckom posudku, že obal meradla pri jeho doručení znalcom nebol poškodený. Vzhľadom na uvedené okresný súd nemal v konaní za preukázané, že by došlo k neoprávnenej manipulácii alebo zásahu do predmetného meradla počas jeho demontáže na odbernom mieste žalobcu a prepravy k znalcom.

76. Napriek zníženej vierohodnosti písomného vyjadrenia spoločnosti Plynárenská metrológia, s. r. o. zo dňa 19. januára 2016, v ktorej bol žalovaný jediným spoločníkom do 10. marca 2017, ako dôkazného prostriedku, táto skutočnosť ho podľa súdu prvej inštancie nevylučovala ako dôkaz použiteľný v tomto spore. S ohľadom na ostatné dôkazné prostriedky v tomto spore, najmä na predložené fotografie, mal okresný súd za to, že aj z tohto vyjadrenia vyplýva rovnaký skutkový záver, ako z ostatných dôkazov, keďže odtlačky razníc na sporných plombách sú v porovnaní s odtlačkami originálnych razníc odlišné.

77. Súd prvej inštancie vzhľadom na vyššie uvedené uzavrel, že žalobca v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike neoprávnene odoberal zemný plyn na odbernom mieste S. XX, C., T. N. K. určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, a preto je podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike povinný uhradiť žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Spolu so škodou je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť aj ušlý zisk. Na potvrdenie správnosti svojho rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018, ktorý sa zaoberal obdobnou skutkovou a právnou situáciou - neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V tomto uznesení sa Najvyšší súd SR zaoberal objektívnou zodpovednosťou odberateľa plynu ako aj jednotlivými predpokladmi zodpovednosti za škodu (protiprávny úkon, škoda a príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody), ktoré považoval za dané.

78. Keďže odber plynu žalobca realizoval prostredníctvom meradla, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v období od 19. marca 2014 do 15. januára 2015, žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej siete vznikla škoda, tzn. došlo k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalobcom. Presné množstvo žalobcom odobratého plynu v danom období nebolo možné určiť, keďže nebolo možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba. Právne relevantným pre určenie množstva skutočne odobratého plynu žalobcom v tomto prípade nemohol byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamená automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované. Vzhľadom k tomu, že nebolo možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý by neodporoval

zákonem, vychádzal súd prvej inštancie pri určení výšky skutočne odobratého plynu z metodiky upravenej vyhláškou, ktorá zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo a ich skutočnú spotrebu. Žalovaný si v spore uplatnil skutočnú škodu v sume 11.590,59 Eur. V bode 25 odôvodnenia súd prvej inštancie dôsledne vysvetlil, z akých údajov vychádzal pri určovaní výšky škody žalovaného (z elektrických spotrebičov nachádzajúcich sa v priestoroch prevádzky žalobcu a otváracích hodín v prevádzke žalobcu).

79. S tvrdením žalobcu ohľadom žalovaným uplatnenej náhrady škody, ktorá vykazuje všetky znaky sankcie za tvrdý neoprávnený odber, nie znaky reparácie spôsobenej škody, sa súd prvej inštancie vysporiadal tak, že vyhláška ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, zvýhodňuje prevádzkovateľa distribučnej siete plynu, čo je však odôvodnené predovšetkým ochranou dodávateľa a prevádzkovateľa distribučnej siete proti neoprávneným odberom a verejným záujmom na celkovej stabilite rozvodovej sústavy, a preto nemožno bez ďalšieho vyvodiť záver o sankčnom charaktere žalovanej škody.

80. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí skonštatoval, že sa súd prvej inštancie sa náležitým spôsobom vysporiadal s vykonanými dôkazmi a tieto vyhodnotil nielen samostatne, ale aj vo vzájomných súvislostiach a logicky vysvetlil, ako na ich základe dospel k záveru o tom, že na meradle Rombach G25, výr. č. 4027696, rok výroby 1997, ktoré bolo dňa 16. januára 2015 demontované na odbernom mieste žalobcu, bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii.

81. K námietke žalobcu ohľadom osoby znalca, Ing. Petra Leška, odvolací súd uviedol, že Ing. Peter Leška je znalec riadne zapísaný v príslušnom zozname pre odbor kriminalistika a odvetvie mechanoskopia, preto akékoľvek úvahy žalobcu o tom, že Ing. Peter Leška nebol spôsobilý posúdiť mechanické poškodenie plomby, sú neopodstatnené. Námietku žalobcu, že súčasťou posudku vyhotoveného Ing. Petrom Leškom nebol zvukovoobrazový záznam, čo spochybňuje vierohodnosť zistení znalca, posúdil odvolací súd ako ničím nepodložené, najmä s prihliadnutím na ostatné vykonané dôkazy. Odvolací súd poukázal na tú časť odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v ktorej prvoinštančný súd podrobne objasnil, na základe čoho vyvodil záver o zodpovednosti žalobcu za škodu vzniknutú žalovanému neoprávneným odberom zemného plynu na odbernom mieste žalobcu určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii s poukazom na ust. § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Odvolací súd z dôvodov vyššie uvedených vyhodnotil argumentáciu žalobcu, ktorou sa snažil spochybniť dôkazy predložené žalovaným s cieľom dokázať, že žalovaný i napriek vyššie označeným dôkazom nepreukázal poškodenie meradla, ako účelovú a ničím nepodloženú.

82. Podľa názoru odvolacieho súdu bolo vykonaným dokazovaním nepochybne preukázané, že zo strany žalobcu došlo k neoprávnenému odberu plynu, a preto bol nárok žalovaného na náhradu škody za obdobie neoprávneného odberu plynu od 19. marca 2014 do 15. januára 2015 na základe výpočtu stanoveného vyhláškou dôvodný. V súvislosti s výpočtom náhrady škody, odvolací súd odkázal na príslušné odseky odôvodnenia napadnutého rozsudku, v ktorých súd prvej inštancie podrobne uviedol, z akých podkladov vychádzal pri určení výšky škody, a z akých dôvodov neakceptoval námietky žalobcu proti vyčísleniu škody.

83. Relevantné znaky, charakterizujúce procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p. sú - zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f/ C. s. p., zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnomu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

84. K námietke dovolateľa ohľadom nepresvedčivého odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré

nedalo dostatočne presvedčivú a jasnú odpoveď na všetky podstatné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, dovolací súd uvádza nasledovné:

85. Je potrebné mať na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku, alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

86. V posudzovanom prípade je potrebné zohľadniť, že odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p. s tým, že sa v celom rozsahu stožnil s jeho odôvodnením a v podrobnostiach naň odkázal. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu. Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inštancií je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho, a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhoval, z ktorých osvedčených skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil súd prvej inštancie, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil.

87. Dovolací súd vyslovuje dostatočnosť odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií v ich organickej jednote. V súvislosti s namietanou arbitrárnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd akcentuje, že samotná skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06). K arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17). O taký prípad však v danej veci nejde. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu potvrdzujúce rozhodnutie súdu prvej inštancie s ním tvorí jednotu, pričom vo výsledku z odôvodnenia oboch rozhodnutí nižších súdov sú dostatočne zrejmé dôvody záveru o tom, že sa žalobca v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike dopustil neoprávneného odberu zemného plynu na odbernom mieste S. XX, C., Reštaurácia na Kamenci určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, podľa § 82 ods. 2 zákona o energetike, a preto je povinný uhradiť žalovanému ako prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočne vzniknutú škodu. Spolu so škodou je odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, povinný uhradiť aj ušlý zisk.

88. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd napokon pripomína konštatovanie ústavného súdu uvedené v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 61/2019, v zmysle ktorého aj v právnych veciach, na ktoré sa vzťahuje nová procesná úprava účinná od 1. júla 2016, je opodstatnený názor, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. Nejde totiž o nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci „strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces“.

89. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k názoru, že v posudzovanej veci odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nie je arbitrárne, nedostatočné a nepreskúmateľné, pretože ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil, keď v podrobnostiach odkázal na rozsudok súdu prvej inštancie.

90. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., teda, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

91. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C.s.p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C.s.p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje

prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C.s.p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C.s.p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

92. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 C.s.p. oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 9. júna 2020, č. k. I. ÚS 51/2020).

93. Podľa § 428 C.s.p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

94. Podľa § 432 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

95. Podľa ust. § 421 ods. 1 C.s.p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

96. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 C.s.p. v spojení s ust. § 432 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

97. Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p., sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 C.s.p., no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 C.s.p. je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

98. Pokiaľ v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať dovolací súd, predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C.s.p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

99. K dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolateľ uviedol, že výpočet škody uplatnený žalovaným vykazuje všetky znaky sankcie, resp. postihu, za tvrdený neoprávnený odber, nie znaky reparácie spôsobenej škody. To znamená, že vyhláška, ktorá ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, podľa názoru žalobcu porušuje rovnosť vlastníckeho práva, kde výpočet stanovený vyhláškou je vo viacerých kritériách veľmi vzdialený skutočnej škode. V praxi dovolacieho súdu podľa dovolateľa ešte nebola riešená otázka výpočtu škody podľa vykonávacieho predpisu, otázka proporcionality medzi nárokom za kompenzáciu za neoprávnený odber zemného plynu a právom na ochranu majetku neoprávneného odberateľa pred neprimeranými nárokmi distribučnej spoločnosti. Dovolateľ trval na tom, že vo výpočte škody uviedol žalovaný spotrebu viac ako šesťnásobne vyššiu, ako bolo určené meradlom, a to napriek tomu, že spotreba v predchádzajúcich

obdobíach bola obdobná ako v predmetnom období (od 19. marca 2014 do 15. januára 2015). Dovolateľ trval na tom, že vyhlášku možno aplikovať len v prípade nemožnosti vyčíslit' skutočne vzniknutú škodu, čo v tomto prípade nie je naplnené.

100. Vo vzťahu k dovolateľom uvádzanej argumentácii týkajúcej sa dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p. dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie aplikácie vyhlášky v prípade neoprávneného odberu plynu za účelom určenia výšky škody v otázke porušovania rovnosti vlastníckych práv (stret medzi zásahom do majetkového práva odberateľov plynu a zásahom do majetkového práva prevádzkovateľa distribučnej sústavy, ktorý chráni aj verejný záujem na bezpečných dodávkach plynu) nespadá do právomoci dovolacieho súdu, ale práve do právomoci Ústavnému súdu SR v rámci tzv. kontroly ústavnosti. Nakoľko sa ústavnosť vykonávacieho právneho predpisu (v danom prípade vyhlášky) prezumuje, dovolací súd sa s touto argumentáciou dovolateľa z uvedeného dôvodu bližšie nezaoberal.

101. V súvislosti s dovolateľom namietaným výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu s použitím vyhlášky, ako otázkou, ktorá nebola dovolacím súdom do času podania dovolania dovolacím súdom riešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.) považoval dovolací súd poukázať na nasledovné rozhodnutia dovolacieho súdu.

102. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. marca 2018, sp. zn. 3Obdo/51/2017 (publikované v časopise Zo súdnej praxe č. 5/2018), vyplýva, že: „V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdov dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 zákona o energetike si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody. V rozhodovanej veci si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike. Vychádzajúc z vyššie citovanej ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu dovolací súd konštatuje, že podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t.j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 zákona o energetike povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu vrátane ušlého zisku. Za splnenia týchto predpokladov nemožno skonštatovať, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie žiadneho z predpokladov zodpovednosti za škodu. Uvedené znamená, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu zákon (§ 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike) považuje neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. V takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ zákona o energetike rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle. Pritom je irelevantné, či bolo meradlo funkčné, alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ zákona o energetike, podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok. Dovolací súd zároveň v tejto súvislosti poukazuje na to, že druhým predpokladom zodpovednosti za škodu (vznikom škody), ktorý pristupuje k neoprávnenému odberu plynu ako k protiprávnemu úkonu, je skutočnosť, že odberateľ plynu v rozhodnom období odberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Tretím predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu je potom príčinná súvislosť medzi neoprávneným odberom plynu definovaným zákonom o energetike a vznikom škody”.

103. V Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č.5/2019 vo veciach obchodnoprávných bolo pod č. 45 zverejnené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 29. novembra 2018, sp. zn. 5Obdo/32/2018 (ďalej aj ako „Uznesenie”). V bode 44 tohto Uznesenia Najvyšší súd SR uviedol, že: „V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli”.

104. V bode 45 Uznesenia sa uvádza, že: „Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu“.

105. Z bodu 46 Uznesenia vyplýva, že: „Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnené odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ust. § 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka)“.

106. V bode 47 Uznesenia sa konštatuje, že: „Objektívnym a spoľahlivým podkladom, ktorý zákon v odseku 3 ustanovenia § 59 ZoE predpokladá, t.j. podkladom na základe, ktorého by bolo možno presne zistiť odberateľom spotrebované množstvo plynu počas rozhodného obdobia (t.j. výšku skutočnej škody), nemôže byť ani údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za obdobie zisťované“.

107. Bod 48 Uznesenia obsahuje záver, podľa ktorého: „Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu“.

108. S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že otázka aplikácie vyhlášky pri určovaní výšky škody za neoprávnený odber plynu, bola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu už zodpovedaná aj v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 13. júna 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2018, uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 26. septembra 2019, sp. zn. 3Obdo/49/2019, uznesení Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. mája 2020, sp. zn. 5Obdo/76/2019, tzn. ustálenou rozhodovacou praxou dovolacieho súdu. Z uvedeného dôvodu nemožno hovoriť o tom, že uvedená právna otázka nastolená dovolateľom nebola dovolacím súdom riešená v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p.. Súčasne dovolací súd zdôrazňuje, že napadnuté rozhodnutia konajúcich súdov nevykazujú ani odklon od uvedeného právneho posúdenia vyplývajúceho z ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.). V závere dovolací súd vyjadruje súhlas s už ustáleným právnym posúdením a nevidí dôvod, aby sa od neho odchýlil.

109. V uvedenej súvislosti poukazuje dovolací súd na vysvetlenie obsahu pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ uvedené v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo 6. marca 2017, sp. zn. 3Cdo/6/2017, kde sa uvádza: „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú ako judikáty publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj jednotlivu v doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali“. S prihliadnutím na čl. 3 C.s.p. do pojmu ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu treba zahrnúť aj rozhodnutia Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva, prípadne Súdneho dvora Európskej únie. Rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú“. Vzhľadom na uvedené dovolací súd neprihliadal na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR, na ktoré sa odvolával vo svojom dovolaní žalobca.

110. Na potvrdenie správnosti tohto záveru dovolací súd poukazuje na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 6. októbra 2020, č. k. I. ÚS 115/2020, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, pod č. 33/2020 (ďalej len „nález“). V náleze Ústavný súd SR konštatuje, že: „Pojem „otázka vyriešená“ treba preto vykladať v zmysle „vyriešená ustálená“; iná interpretácia v zásade neprichádza do úvahy. Na posúdenie, či ide o otázku už vyriešenú ustálená, treba

potom aplikovať výklad najvyššieho súdu o ustálenej praxi dovolacieho súdu. Podľa najvyššieho súdu „ustálená rozhodovacia prax najvyššieho súdu je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali" (pozri rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, 3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017, 6Cdo/129/2017, 8Cdo/33/2017). Inak povedané, pokiaľ nejde o rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (relevantné sú aj staršie zbierky, pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/29/2017 z 24. januára 2018), tak možno za ustálenú prax považovať aj nepublikované rozhodnutie, ale musí spĺňať ďalšie predpoklady, a to (i) buď je tento názor vyjadrený opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach, alebo (ii) názor je vyjadrený aj v jednotlivom nepublikovanom rozhodnutí, ale na toto rozhodnutie (resp. právny názor v ňom vyjadrený) nadviazali niektoré neskôr vydané rozhodnutia, t.j. opäť musí ísť o akceptáciu právneho názoru vo viacerých ďalších rozhodnutiach najvyššieho súdu. Z uvedených rozhodnutí vyplýva, že pokiaľ najvyšší súd odkazuje na nepublikované rozhodnutia, malo by ísť o „viacero takýchto rozhodnutí".

111. Dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti uvedenej v ust. § 420 písm. f/ C.s.p., pričom dovolanie žalobcu nie je prípustné ani podľa dovolacieho dôvodu v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C.s.p., a preto dovolací súd dovolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ a f/ C.s.p. odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

112. Z opatrnosti dovolací súd považoval za potrebné vyjadriť sa k nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 9. marca 2021, č. k. III. ÚS 114/2020-81, na ktorý poukazoval žalobca so svojom stanovisku k vyjadreniu žalovaného k dovolaniu (č.l. 474-492 spisu). Dovolací súd sa nestotožnil s dovolateľom tvrdenou plnou aplikovateľnosťou tohto nálezu na daný spor. Uvedený názor dovolací súd odôvodňuje s poukazom na bod 51 predmetného nálezu, v ktorom sa uvádza, že: „Pokiaľ je odberateľom spotrebiteľ podľa Občianskeho zákonníka, pričom jeho existujúce práva majú byť posilnené a zaručené, znamená to, že je nevyhnutné aj derivovaný vzťah medzi spotrebiteľom a PDS posudzovať optikou spotrebiteľského práva; do právneho vzťahu sa spotrebiteľ a PDS dostávajú len pre účely plnenia spotrebiteľskej zmluvy. Postavenie spotrebiteľa potom nemôže byť vo vzťahu k PDS vykladané v rozpore so spotrebiteľským právom. Inak by tento základný cieľ smernice vo vzťahu k spotrebiteľovi voči PDS nebol naplnený".

113. Aj keď sa na prvý pohľad javí, že predmetný nález Ústavného súdu SR riešil obdobnú situáciu týkajúcu sa neoprávneného odberu plynu a určovania výšky škody prevádzkovateľom distribučnej sústavy, dovolací súd konštatuje, že v prejednávanom spore odberateľom plynu, ktorý sa dopustil neoprávneného odberu plynu nie je spotrebiteľ, ale podnikateľ - osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia (§ 2 ods. 2 písm. b/ Obchodného zákonníka). S poukazom na znenie ust. § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa za spotrebiteľa považuje fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, dovolací súd uzatvára, že žalobca v postavení podnikateľa odoberal plyn za účelom výkonu predmetu podnikania, ktorým je pohostinská činnosť. Z uvedeného dôvodu dovolací súd nepovažuje žalobcom uvedený nález Ústavného súdu SR v jeho stanovisku za aplikateľný na predmetný spor, preto sa so závermi v ňom vyslovenými bližšie nezaoberal.

114. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O výške náhrady trov konania žalovaného, rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

115. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.